

Briselē, 25.5.2016.
COM(2016) 289 final

2016/0152 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko novērš ģeogrāfisko bloķēšanu un cita veida diskrimināciju klientu
valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ iekšējā tirgū un
groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{ SWD(2016) 173 final }

{ SWD(2016) 174 final }

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Digitālā vienotā tirgus stratēģijā¹, kas pieņemta 2015. gada maijā, un Vienotā tirgus stratēģijā², kas pieņemta 2015. gada oktobrī, tika izziņoti leģislatīvie pasākumi, ar kuriem tiks novērsta nepamatota ģeogrāfiskā bloķēšana un visaptveroši tiks apkarota diskriminācija valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ (šajā paskaidrojuma rakstā ērtības labad turpmāk “**dzīvesvieta**”).

Šā priekšlikuma vispārējais mērķis ir, novēršot tiešu un netiešu diskrimināciju, ko īsteno tirgotāji, mākslīgi sadalot tirgu pēc klientu dzīvesvietas, nodrošināt klientiem labāku piekļuvi precēm un pakalpojumiem vienotajā tirgū. Ar šādu atšķirīgu attieksmi klienti saskaras, ne vien iepērkoties tiešsaistē, bet arī ceļojot uz citām dalībvalstīm, lai iegādātos preces vai pakalpojumus.

Neraugoties uz nediskriminēšanas principa iestrādāšanu Direktīvas 2006/123/EK³ (“Pakalpojumu direktīva”) 20. panta 2. punktā, klienti joprojām saskaras ar atteikumu noformēt pirkumu un atšķirīgiem nosacījumiem, iegādājoties preces vai pakalpojumus citā dalībvalstī. Tas galvenokārt saistīts ar neskaidrību par to, kas ir objektīvi kritēriji, kas attaisnotu tirgotāju atšķirīgo attieksmi pret klientiem. Lai atrisinātu šo problēmu, tirgotājiem un klientiem būtu labāk jāizprot situācijas, kad atšķirīgā attieksme nav pamatota dzīvesvietas dēļ.

Ar šo priekšlikumu tiek aizliegts bloķēt piekļuvi tīmekļa vietnēm un citām tiešsaistes saskarnēm un pārmaršrutēt klientus no vienas valsts tīmekļa vietnes vai tiešsaistes saskarnes versijas uz citu. Turklāt tas aizliedz diskriminēt klientus četrās konkrētās preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas situācijās un neļauj apiet šādu diskriminācijas aizliegumu pasīvās pārdošanas līgumos. Šāda prakse kā preču vai pakalpojumu tiešos lietotājus ietekmē gan patērētājus, gan uzņēmumus, kuriem tādējādi būtu jāizmanto šajā priekšlikumā izklāstīto noteikumu sniegtās priekšrocības. Tomēr, lai tirgotājiem būtu iespēja izveidot savu izplatīšanas sistēmu saskaņā ar Eiropas tiesību aktiem konkurences jomā, darījumi, kuros uzņēmums preces vai pakalpojumus iegādājas tālākpārdošanai, nebūtu jāiekļauj šā priekšlikuma darbības jomā.

Šis priekšlikums neattiecas uz cenu noteikšanu, un tirgotāji līdz ar to var brīvi noteikt savas cenas nediskriminējošā veidā. Tāpat tas neattiecas uz dinamisko cenu noteikšanu jeb gadījumiem, kad tirgotāji laika gaitā pielāgo savu piedāvājumi atkarībā no vairākiem faktoriem, kuri nav saistīti ar klienta dzīvesvietu.

¹ COM(2015) 192 final.

² COM(2015) 550 final.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Direktīvā 2000/31/EK⁴ (“Elektroniskās tirdzniecības direktīva”) paredzētais izcelsmes valsts princips ir ļāvis tirgotājiem, kuri sniedz informācijas sabiedrības pakalpojumus, veikt pārrobežu darbību un sniegt pakalpojumus, pamatojoties uz noteikumiem, kas piemērojami valstī, kurā tie veic uzņēmējdarbību. Turklāt Pakalpojumu direktīvā ir noteiktas pakalpojumu saņēmēju tiesības, un tās 20. pants tiecas nodrošināt, lai pakalpojumu sniedzēji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, ne tieši, ne netieši nepiemērotu atšķirīgu attieksmi pret klientiem to valstspiederības vai dzīvesvietas dēļ. Tomēr 20. pantā netiek pietiekami izsmēloši aplūkota patērētāju diskriminācija, un tas nav mazinājis juridisko nenoteiktību. Tādējādi ir bijis grūti nediskriminēšanas noteikumu piemērot praksē. Lai kļiedētu jebkādas šaubas, šis priekšlikums paredz, ka pretrunu gadījumā ar Pakalpojumu direktīvas 20. panta 2. punktu noteicošie būs šīs regulas noteikumi.

Ir paredzēti arī citi noteikumi, kas aizliedz diskrimināciju dzīvesvietas dēļ, tostarp liegums piekļūt tīmekļa vietnēm vai veikt pārmarsrutēšanu, piemēram, transporta nozarē.⁵

Attiecībā uz nediskriminēšanu, izmantojot maksāšanas līdzekļus, Regula (ES) Nr. 260/2012 jau aizliedz tirgotājiem pieprasīt, lai, veicot maksājumu, bankas konts būtu konkrētā dalībvalstī. Šis princips nav spēkā attiecībā uz citiem maksāšanas līdzekļiem. Ar Regulu (ES) 2015/751 tika atvieglināta kredītkaršu izmantošana, jo tika noteiktas tādu starpbanku komisijas maksu maksimālās robežvērtības, kas piemērojamas kartēm piesaistītiem maksājumu darījumiem. Savukārt Direktīva (ES) 2015/2366⁶ radīja iespēju izveidot pilnīgi integrētu tirgu, kas reglamentē mazumtirdznieciskus maksājumus ES. Šī regula iet soli tālāk, neļaujot tirgotājiem piemērot atšķirīgus maksāšanas nosacījumus atkarībā no patērētāja dzīvesvietas. Tomēr svarīgi atcerēties, ka tirgotāji var brīvi izlemt, kādus maksāšanas līdzekļus pieņemt no vietējiem un ārvalstu klientiem.

Šis priekšlikums ir saderīgs ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem par piemērojamiem tiesību aktiem un jurisdikciju⁷.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums papildina citas Digitālā vienotā tirgus stratēģijā un Vienotā tirgus stratēģijā paredzētās iniciatīvas, un tā mērķis ir izveidot pareizos nosacījumus, lai uzlabotu patērētāju un uzņēmumu piekļuvi pakalpojumiem visā Savienībā.

Minētās iniciatīvas ir priekšlikums direktīvai par dažiem digitālā satura piegādes līgumu aspektiem⁸ un priekšlikums direktīvai par dažiem preču tiešsaistes un cita veida distances

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū.

⁵ Nediskriminēšanas principu regulē 1. panta a) punkts un 4. panta 2. punkts gan Regulā (ES) Nr. 181/2011 par autobusu pasažieru tiesībām, gan Regulā (ES) Nr. 1177/2010 par pasažieru tiesībām, ceļojot pa jūru un iekšzemes ūdensceļiem. 16. panta 1. punkts un 23. panta 2. punkts Regulā (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai attiecas uz nediskriminēšanu gaisa pārvadājumu jomā.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīva (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās un Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I).

pārdošanas līgumu aspektiem⁹. Ar šiem priekšlikumiem paredzēts panākt pēc iespējas pilnīgāku saskaņošanu attiecīgajās jomās. Pēc šo priekšlikumu pieņemšanas vēl vairāk tiks mazinātas atšķirības dalībvalstu tiesību aktos patērētāju aizsardzības jomā, jo īpaši attiecībā uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kādus patērētāji ir tiesīgi izmantot bojātu preču vai digitālā satura gadījumā.

Turklāt ar priekšlikumu regulai par pārrobežu pasta paku piegādes pakalpojumiem ir paredzēts uzlabot cenu pārredzamību un regulatīvo uzraudzību minētajā jomā. Patērētāji un mazie uzņēmumi ziņo, ka problēmas ar pasta paku piegādes pakalpojumiem, jo īpaši to augstās cenas, liedz tiem pārdot vai iepirkt vairāk no citām dalībvalstīm. Ar priekšlikumu pārskatītajai Regulai par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā paredzēts uzlabot sadarbību starp valstu patērētāju tiesību aizsardzības iestādēm un nodrošināt stingrāku pārrobežu izpildes mehānismu attiecībā uz patērētāju prasījumiem. Abas šīs iniciatīvas paredzēts publicēt 2016. gada 25. maijā. Ar iniciatīvu, ar ko Vienotajā elektroniskajā mehānismā paredzēts iekļaut arī PVN reģistrāciju, paredzēts vēl vairāk vienkāršot pārrobežu tirdzniecību, samazinot PVN reģistrēšanas un tirgotājiem veicamo maksājumu administratīvo slogu

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir LESD 114. pants. Ar minēto pantu Eiropas Savienībai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt pasākumus, kuru mērķis ir cita atcelt šķēršļus, cita starpā, preču un pakalpojumu brīvai aprītei. Centienus, kas tiek īstenoti, lai likvidētu šādus šķēršļus, var atcelt privātā sektora radītie šķēršļi, kas gar valstu robežām sadrumstalo iekšējo tirgu. Vēl lielākas problēmas saistībā ar iekšējo tirgu rodas gadījumos, kad attiecīgie dalībvalstu tiesību akti nav pietiekami skaidri, saskaņoti un efektīvi, lai novērstu šādus šķēršļus. Tāpēc šis priekšlikums attiecas uz praksēm, kuras kavē preču un pakalpojumu brīvu apriti iekšējā tirgū.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Piekluve precēm un pakalpojumiem nediskriminējošā veidā iekšējā tirgū būtībā ir pārrobežu jautājums. Lai pārrobežu komercdarījumos novērstu diskrimināciju dzīvesvietas dēļ, ir nepieciešama ES intervence. Tikai ar dalībvalstu pieņemtiem tiesību aktiem vien nav iespējams nodrošināt nediskriminēšanu pārrobežu situācijās. Efektivitātes ziņā tikai ar ES intervenci var panākt, ka nosacījumi attiecībā uz klientu piekļuvi precēm un pakalpojumiem visā Savienībā būs vairāk vai mazāk vienādi. ES rīcība nodrošinās lielāku juridisko noteiktību, jo tiks precizēts, kad atšķirīgā attieksme dzīvesvietas dēļ būs uzskatāma par diskriminējošu un tāpēc jāaizliedz.

• Proporcionalitāte

Šis priekšlikums, kura mērķis ir atvieglot piekļuvi precēm un pakalpojumiem visā Savienībā, jo īpaši uzliek tirgotājiem mērķtiecīgus pienākumus konkrētos apstākļos nepieļaut klientu diskrimināciju dzīvesvietas dēļ. Šādi pienākumi nepārsniedz to, kas vajadzīgs, lai atrisinātu konstatētās problēmas, un attiecas tikai uz šajā priekšlikumā izklāstītajām situācijām. Šis priekšlikums arī palielina juridisko noteiktību tirgotājiem, jo precīzē spēkā esošos pienākumus

⁸ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par dažiem digitālā satura piegādes līgumu aspektiem, COM(2015) 634 final.

⁹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par dažiem preču tiešsaistes un cita veida distances pārdošanas līgumu aspektiem, COM(2015) 635 final.

un gadījumus, kad pret klientiem, kuri veic pārrobežu pirkumus, būtu jāpiemēro vienāda attieksme. Turklāt šis priekšlikums neuzliek tirgotājiem nekādas nesamērīgas izmaksas. No šā priekšlikuma izrietošās izmaksas galvenokārt ir vienreizējas pielāgošanas izmaksas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Lai gan nesaistošs juridiskais instruments, piemēram, ieteikums vai pamatnostādnes, varētu sekmēt tirgus norises šajā jomā, paredzams, ka šāda instrumenta efektivitāte būs ļoti ierobežota. Komisijas 2012. gada 8. jūnija pamatnostādnes¹⁰ par Pakalpojumu direktīvas 20. panta 2. punkta piemērošanu sniedz skaidrību konkrētās situācijās, piemēram, tādās, uz kurām attiecas šis priekšlikums. Tomēr dalībvalstis nav pielāgojušas savus tiesību aktus, ar kuriem paredzētu konkrētākas tiesības klientiem vai pastiprinātu noteikto saistību izpildi, un tirgotāji nav mainījuši savu praksi.

Šā iemesla dēļ konstatētās problēmas var efektīvi risināt tikai ar leģislatīva instrumenta palīdzību. Vēlamais instruments ir regula, jo tā ir tieši piemērojama dalībvalstīs, nosaka vienādus pienākumus privātajam sektoram, un ļauj visās dalībvalstīs vienādi piemērot noteikumus par nediskriminēšanu dzīvesvietas dēļ.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

No 2015. gada 24. septembra līdz 28. decembrim notika plaša sabiedriskā apspriešana. Patērētājiem, uzņēmumiem, apvienībām un dalībvalstīm lūdza paust savu viedokli. Tika saņemtas 433 atbildes. Sabiedriskās apspriešanas rezultāti tika publicēti un ir iekļauti arī ietekmes novērtējumā. Turklāt 2015. gada sākumā Komisija aktīvi apspriedās ar ieinteresētajām personām (patērētājiem, uzņēmumiem, patērētāju un uzņēmumu apvienībām un valstu iestādēm), tostarp ieinteresēto personu semināros, lai novērtētu ES intervences dažādās iespējas un to ietekmi. 2016. gada 18. februārī Komisija Amsterdamā organizēja semināru par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un iespējamo turpmāko rīcību.

Lielākā daļa patērētāju ir saskārušies ar ģeogrāfisko bloķēšanu vai citiem ģeogrāfiskiem ierobežojumiem, iepērkoties kādā citā ES valstī. Preces un pakalpojumi, kurus visvairāk ietekmē ģeogrāfiskā bloķēšana, ir apģērbi, apavi un aksesuāri, fiziskie mediji (grāmatas), datortehnika un elektroniskās iekārtas, aviobiļetes, automašīnu noma, digitālais saturs, piemēram, straumēšanas pakalpojumi, datorspēles, programmatūra, elektroniskās grāmatas un MP3 formāta audioieraksti. Vairums patērētāju un uzņēmumu uzskata, ka tirgotājiem būtu jāinformē klienti par pārdošanas ierobežojumiem. Patērētāji atbalstīja politikas risinājumu, ar kuru tirgotājiem jāapstiprina pārrobežu komercdarījumi, tomēr bez pienākuma tiem šādu darījumu nodrošināt. Vairums uzņēmumu iebilst pret pienākumu pārdot un piegādāt visā ES, tie uzsver, ka ir svarīgi pielāgot cenas dažādu valstu tirgos, un norāda uz vajadzību ievērot savu ekonomisko un līgumslēgšanas brīvību. Lielākā daļa visu respondentu grupu bija vienprātīgs, ka būtu jāuzlabo informācijas prasības un noteikumu izpilde.¹¹

¹⁰ Komisijas dienestu darba dokuments, kas paredzēts, lai sniegtu norādījumus par to, kā piemērot Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū ("Pakalpojumu direktīva") 20. panta 2. punktu, SWD(2012) 146 final.

¹¹ Kopsavilkuma ziņojums par sabiedrisko apspriešanu publicēts šeit: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-results-public-consultation-geoblocking>.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija organizēja plašu slepenās iepirkšanās apsekojumu, kurā tika analizētas aptuveni 10 500 tīmekļa vietnes ES, un modelēja raksturīgās pārrobežu iepirkšanās situācijas. Eirobarometra 2016. gada apsekojumā, kurā galvenā uzmanība bija veltīta attiecībām starp uzņēmumiem, atklājās, ka uzņēmumi kā preču un pakalpojumu galalietotāji saskaras ar tādiem pašiem ierobežojumiem kā patērētāji. Komisija izanalizēja lielu skaitu sūdzību par pārrobežu iepirkšanos un veica Pakalpojumu direktīvas 20. panta novērtējumu. 2015. gada maijā tā sāka konkurences izmeklēšanu elektroniskās komercijas nozarē un 2016. gada martā ziņoja par sākotnējiem secinājumiem attiecībā uz ģeogrāfisko bloķēšanu¹². Šo iniciatīvu ekspertu grupā par Pakalpojumu direktīvu un ekspertu grupā par Elektroniskās tirdzniecības direktīvu Komisija apsprieda arī ar dalībvalstīm.

- **Ietekmes novērtējums**

Tika veikts šā priekšlikuma ietekmes novērtējums¹³. 2016. gada 21. aprīlī Regulējuma kontroles padome sniedza labvēlīgu atzinumu par atkārtoti iesniegto ietekmes novērtējumu. Minētās padomes komentārus ņēma vērā, sagatavojot galīgo ietekmes novērtējumu.

Galīgajā ietekmes novērtējumā ir risināti pieci scenāriji, un izdarītie secinājumi ir šādi. Tika izskatīts risinājums par pārredzamības palielināšanu (1. risinājums), taču tas viens pats nesasnies mērķi. Par vēlamu tika uzskatīta pārredzamības palielināšana un aizliegums bloķēt piekļuvi tīmekļa vietnēm (2. risinājums) kopā ar aizliegumu automātiski pārmaršrutēt uz saturu balstītus risinājumus, taču tādējādi problēma tiktu risināta tikai daļēji. Vēlamākais risinājums (3. risinājums) paredz līdztekus šiem diviem aspektiem definēt arī konkrētus gadījumus, nosakot, kad diskriminācija ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ nav attaisnojama (attiecībā uz precēm, ja tirgotājs neveic pārrobežu piegādi; attiecībā uz elektroniski sniegtiem pakalpojumiem un attiecībā uz pakalpojumiem, kas saņemti ārpus patērētāja dalībvalsts). Vēl viens risinājums bija izveidot papildu sarakstu ar pamatojumiem, lai sīkāk izstrādātu Pakalpojumu direktīvas 20. panta 2. punktā paredzētos principus (4. risinājums), taču tas tika noraidīts tā sarežģītības dēļ. Pēdējais risinājums (5. risinājums) paredzēja prasību tirgotājiem nosūtīt materiālās preces pāri robežām, taču arī tas tika noraidīts, jo uzņēmumiem radītu nesamērīgas izmaksas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums attiecas gan uz tirgotājiem, gan klientiem, proti, uz patērētājiem un uzņēmumiem kā tiešajiem lietotājiem. Šajās kategorijās ietilpst mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), kā arī mikrouzņēmumi. Atbrīvojot minētos uzņēmumus no šo noteikumu piemērošanas, tiktu apdraudēta pasākuma efektivitāte, jo lielāko daļu tiešsaistes tirdzniecības Eiropas Savienībā veic MVU, tostarp mikrouzņēmumi.

Šis priekšlikums, uzlabojot patērētāju un uzņēmumu piekļuvi pakalpojumiem un precēm iekšējā tirgū, labvēlīgi ietekmēs konkurētspēju. Starptautiskās tirdzniecības ziņā šīs regulas darbības joma attiecas uz tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, tikai tiktāl, ciktāl tie pārdod (vai plāno pārdot) preces vai pakalpojumus klientiem Savienībā.

Priekšlikums attiecas uz bezsaistes un tiešsaistes vidi, attiecīgā gadījumā ņemot vērā jaunu tehnoloģiju attīstību, un ir pielāgots digitālajai un interneta videi.

¹² Sākotnējie secinājumi publicēti šeit:

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html.

¹³ SWD(2016) 173 un SWD(2016) 174.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumā ir ievērotas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. panta (“Darījumdarbības brīvība”) un 17. panta (“Tiesības uz īpašumu”) prasības. Tirgotājiem jau ir jāievēro spēkā esošie nediskriminēšanas noteikumi, kas paredzēti ES tiesību aktos. Tie arī turpmāk var izlemt, kad un kur piedāvāt savas preces vai pakalpojumus klientiem. Tirgotāju tiesības noraidīt pārdošanas pieprasījumu vai piemērot atšķirīgus nosacījumus ir ierobežotas tikai atbilstīgi šajā regulā paredzētajiem nediskriminēšanas noteikumiem. Tirgotāji arvien var norādīt visus pārējos iemeslus, kādēļ tie neveic pārdošanu vai piemēro atšķirīgus nosacījumus, piemēram, tad, ja preces vairs nav pieejamas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un pārraudzības, novērtēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtība**

Saskaņā ar šo regulu Komisijai ir periodiski jāpārskata šā priekšlikuma ietekme.

Lai nodrošinātu saskanīgu pieeju, Komisija pārraudzīs, kā šo regulu piemēro tirgus dalībnieki visā Savienībā. Tā arī sīkāk pētīs minēto noteikumu ietekmi.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu sīkāks skaidrojums**

1. pantā ir precizēts ierosinātās regulas priekšmets un noteikta tās darbības joma. Priekšlikuma materiālās piemērošanas joma ir saskaņota ar Direktīvas 2006/123/EK materiālās piemērošanas jomu, ciktāl tas vajadzīgs, lai panāktu saskanību un pēc iespējas lielāku juridisko noteiktību tirgotājiem un klientiem. Tas nozīmē, ka, cita starpā, šīs regulas darbības jomā nav iekļauti ar ekonomiku nesaistīti vispārējas nozīmes pakalpojumi, transporta pakalpojumi, audiovizuālie pakalpojumi, azartspēles, veselības aprūpes pakalpojumi un daži sociālie pakalpojumi. Teritoriālā piemērošanas joma ir izstrādāta tā, lai tā vienādi attiektos gan uz tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību ES, gan uz tirgotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, bet pārdod vai plāno pārdot preces un pakalpojumus klientiem Savienībā. Turklāt 1. pants nodrošina noteiktību tirgotājiem, kas saskaņā ar šo regulu nenozīmē, ka tirgotājs vērš savu darbību uz konkrētu dalībvalsti, piemērojot Regulu (EK) Nr. 593/2008¹⁴ un Regulu (ES) Nr. 1215/2012¹⁵, kuras regulē jautājumus, kas saistīti ar piemērojamiem tiesību aktiem un jurisdikciju.

2. pantā ir attiecīgās definīcijas.

3. pantā noteikts, ka tirgotāji nevar liegt piekļuvi savām tiešsaistes saskarnēm klienta dzīvesvietas dēļ. Tajā arī noteikts, ka pārmaršrutēšanai vajadzīga klienta piekrišana un tirgotājiem jā saglabā tā tiešsaistes saskarnes versija, kurai klients sākotnēji mēģināja piekļūt, pirms tika pārmaršrutēts uz citu viegli pieejamu saskarni. Tirgotājs ir atbrīvots no šiem pienākumiem, ja piekļuves ierobežojumi vai pārmaršrutēšana ir noteikta tiesību aktos. Šādos izņēmuma gadījumos tirgotājam ir pienākums sniegt skaidru pamatojumu.

¹⁴ Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām.

¹⁵ Regula (EK) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās.

4. pantā ir izklāstītas trīs konkrētas situācijas, kad klientu diskriminācija dzīvesvietas dēļ ir aizliegta. Pirmā situācija attiecas uz fizisku preču pārdošanu gadījumos, kad tirgotājs neveic ražojuma piegādi uz patērētāja dalībvalsti. Otrā situācija attiecas uz elektroniski sniegtu pakalpojumu nodrošināšanu, izņemot pakalpojumus, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu. Trešā situācija attiecas uz pakalpojumiem, kurus tirgotājs sniedz dalībvalstī, kura nav patērētāja dzīvesvietas dalībvalsts.

5. pantā ir izklāstīti nediskriminēšanas noteikumi īpaši saistībā ar maksājumiem. Tie paredz, ka dažos gadījumos tirgotājiem nav tiesību noraidīt vai citādi diskriminēt klientus attiecībā uz maksājumu instrumentiem (piemēram, kredītkartēm vai debetkartēm).

6. pantā paredzēts, ka ar tirgotājiem slēgti nolīgumi, kuros ir pasīvās pārdošanas ierobežojumi, kuru dēļ var tikt pārkāpti šajā regulā izklāstītie noteikumi, automātiski nav spēkā. Tā nolūks ir novērst, ka, slēdzot līgumu, šādi noteikumi tiek apiet.

7. pants attiecas uz dalībvalstu iestāžu īstenotu izpildi.

8. pants uzliek dalībvalstīm pienākumu izraudzīties vienu vai vairākas iestādes, kuras sniedz praktisku palīdzību patērētājiem strīdos, kas izriet no šīs regulas.

9. pants paredz, ka Komisijai ir periodiski jāpārskata šīs regulas piemērošana. Tajā tiek precizēts, ka pirmajā novērtējumā būtu jānoskaidro, vai diskriminācijas aizliegums, kas noteikts 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, būtu jāattiecinā arī uz elektroniski sniegtiem pakalpojumiem, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem vai to izmantošanu, ja tirgotājam ir attiecīgajās teritorijās nepieciešamās tiesības.

10. pants paredz grozīt divus spēkā esošus tiesību aktus, kuri īpaši attiecas uz patērētāju aizsardzību, proti, Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK. Tas nozīmētu, ka šo regulu iekļauj minēto tiesību aktu pielikumos, lai to varētu īstenot arī ar pasākumiem, kas noteikti Regulā par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā un Aizliegumu direktīvā.

11. pants attiecas uz stāšanos spēkā un piemērošanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko novērš ģeogrāfisko bloķēšanu un cita veida diskrimināciju klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ iekšējā tirgū un groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁶,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Lai īstenotu mērķi panākt, ka iekšējais tirgus labi darbojas kā apgabals bez iekšējām robežām, kurā, cita starpā, ir nodrošināta preču un pakalpojumu brīva aprīte, nepietiek atcelt tikai valsts līmenī šķēršļus starp dalībvalstīm. Šādu atcelšanu var apdraudēt privātais sektors, kas rada šķēršļus, kuri nav saderīgi ar iekšējā tirgus brīvībām. Tas vērojams gadījumos, kad tirgotāji, kuri darbojas vienā dalībvalstī, bloķē vai ierobežo piekļuvi savām tiešsaistes saskarnēm, piemēram, tīmekļa vietnēm un lietotnēm, citu dalībvalstu klientiem, kuri vēlas veikt pārrobežu komercdarījumus (šādu praksi dēvē par ģeogrāfisko bloķēšanu). Tas notiek arī tad, ja konkrēti tirgotāji veic citas darbības, piemēram, šādiem citu dalībvalstu klientiem piemēro atšķirīgus vispārīgus nosacījumus piekļuvei savām precēm un pakalpojumiem gan tiešsaistē, gan bezsaistē. Dažkārt var būt objektīvs pamatojums šādi atšķirīgai attieksmei, taču citkārt tirgotāji patērētājiem, kuri vēlas veikt pārrobežu komercdarījumus, liedz piekļuvi precēm vai pakalpojumiem vai piemēro atšķirīgus nosacījumus šajā sakarā tīri komerciālu apsvērumu dēļ.
- (2) Šādā veidā daži tirgotāji mākslīgi sadrumstalo iekšējo tirgu gar iekšējām robežām un kavē preču un pakalpojumu brīvu aprīti, tādējādi ierobežojot klientu tiesības un liedzot tiem izmantot plašākas izvēles iespējas un optimālus nosacījumus. Šāda diskriminējoša prakse ir būtisks iemesls, kāpēc pārrobežu komercdarījumu līmenis – arī elektroniskās komercijas nozarē – Savienībā ir relatīvi neliels, un tas liedz pilnībā izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības. Precizējot, kādās situācijās šāda veida atšķirīgā attieksme var nebūt pamatota, tiktu ieviesta skaidrība un juridiskā noteiktība visiem pārrobežu darījumu dalībniekiem un tiktu nodrošināts, ka nediskriminēšanas noteikumus iespējams efektīvi piemērot un īstenot visā iekšējā tirgū.

¹⁶

OV C [...], [...], [...] lpp.

- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK¹⁷ 20. pants paredz, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai pakalpojumu sniedzēji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, nepiemērotu atšķirīgu attieksmi pret pakalpojumu saņēmējiem to valstspiederības vai dzīvesvietas dēļ. Tomēr šis noteikums nav izrādījies efektīvs cīņā pret diskrimināciju un nav pietiekamā mērā mazinājis juridisko nenoteiktību, jo īpaši tādēļ, ka ir atļauts pamatot attieksmes atšķirības, un tāpēc ir grūtības to īstenot praksē. Turklāt ģeogrāfisko bloķēšanu un cita veida diskrimināciju valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ var radīt arī tādu tirgotāju darbības, kuri veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, un tas neietilpst minētās direktīvas darbības jomā.
- (4) Tāpēc, lai nodrošinātu netraucētu iekšējā tirgus darbību, ir vajadzīgi mērķtiecīgi pasākumi, kas izklāstīti šajā regulā un kuri paredz skaidru, saskaņotu un efektīvu noteikumu kopumu par atsevišķiem jautājumiem.
- (5) Šīs regulas mērķis ir novērst diskrimināciju klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ, tostarp ģeogrāfisko bloķēšanu, pārrobežu komercdarījumos starp tirgotājiem un klientiem attiecībā uz preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu Savienībā. Tā tiecas risināt tiešu un netiešu diskrimināciju un attiecas arī uz nepamatoti atšķirīgu attieksmi, vadoties no citiem nošķiršanas kritērijiem, kas rada tādu pašu rezultātu kā tieša kritēriju piemērošana, pamatojoties uz klientu valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu. Šādus citus kritērijus var izmantot, jo īpaši pamatojoties uz informāciju par klientu fizisko atrašanās vietu, piemēram, izsekojot IP adresi, kas tiek izmantota, lai piekļūtu tiešsaistes saskarnei, preču piegādei norādīto adresi, izvēlēto valodu vai dalībvalsti, kurā izsniegts klienta maksājumu instruments.
- (6) Dažās pakalpojumu jomās tirgotājiem visā Savienībā daži regulatīvie un administratīvie šķēršļi Direktīvas 2006/123/EK īstenošanas rezultātā (materiālās piemērošanas jomā) ir atcelti, tāpēc būtu jānodrošina atbilstība starp šo regulu un Direktīvu 2006/123/EK. Tāpēc šīs regulas noteikumi būtu jāpiemēro, cita starpā, ar audiovizuālajiem līdzekļiem nesaistītiem elektroniski sniegtiem pakalpojumiem, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu, tomēr ievērojot 4. pantā paredzēto īpašo izņēmumu un šāda izņēmuma novērtēšanu pēc tā beigām, kā paredzēts 9. pantā. Audiovizuālie pakalpojumi, tostarp pakalpojumi, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi sporta pasākumu pārraidēm un kurus sniedz, pamatojoties uz ekskluzīvām teritoriālajām licencēm, neietilpst šīs regulas darbības jomā. Tāpēc neatkarīgi no šīs regulas noteikumiem par nediskriminēšanu maksājumu jomā izņēmums būtu jāattiecinā arī uz piekļuvi mazumtirdznieciskiem finanšu pakalpojumiem, tostarp maksājumu pakalpojumiem.
- (7) Turklāt diskriminācija var rasties saistībā ar pakalpojumiem transporta jomā, jo īpaši attiecībā uz biļešu pārdošanu pasažieru pārvadājumiem. Taču šajā sakarā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1008/2008¹⁸, Eiropas Parlamenta un

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 24. septembra Regula (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.).

Padomes Regulā (ES) Nr. 1177/2010¹⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 181/2011²⁰ jau ir paredzēti plaši diskriminācijas aizliegumi, kuri aptver visas diskriminējošās prakses, ko šī regula tiecas novērst. Turklāt šajā nolūkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1371/2007²¹ tuvākajā nākotnē tiks grozīta. Šā iemesla dēļ un lai panāktu saskaņību ar Direktīvas 2006/123/EK piemērošanas jomu, transporta jomas pakalpojumi nebūtu jāiekļauj šīs regulas darbības jomā.

- (8) Šai regulai nevajadzētu skart noteikumus, kas piemērojami nodokļu jomā, jo Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) nosaka īpašu pamatu rīcībai Savienības līmenī nodokļu jautājumos.
- (9) Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 593/2008²², tiesību aktu izvēle, ko piemēro līgumiem starp patērētāju un uzņēmēju, kas savu komercdarbību vai profesionālo darbību veic valstī, kurā atrodas patērētāja pastāvīgā dzīvesvieta, vai citā veidā vērš šādas darbības uz minēto dalībvalsti vai vairākām dalībvalstīm, tostarp uz minēto dalībvalsti, nedrīkst izraisīt to, ka patērētājam tiek liegta aizsardzība, kas tam pienākas ar noteikumiem, no kuriem nevar atkāpties saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas patērētāja pastāvīgā dzīvesvieta. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1215/2012²³ jautājumos, kas saistīti ar līgumu starp patērētāju un uzņēmēju, kurš savu komercdarbību vai profesionālo darbību veic valstī, kurā atrodas patērētāja domicils, vai jebkādā veidā vērš šādu darbību uz šo valsti vai vairākām valstīm, to skaitā uz attiecīgo dalībvalsti, patērētājs var celt prasību pret otru pusi tās dalībvalsts tiesās, kurā atrodas tā domicils, un tiesvedību pret patērētāju var ierosināt tikai šādas dalībvalsts tiesās.
- (10) Šai regulai nevajadzētu skart Savienības tiesību aktus par tiesu iestāžu sadarbību civillietās, jo īpaši noteikumus par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un noteikumus par jurisdikciju, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 593/2008²⁴ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1215/2012²⁵, tostarp šādu tiesību aktu un noteikumu piemērošanu atsevišķos gadījumos. Konkrēti, tas vien, ka tirgotājs rīkojas saskaņā ar šīs regulas noteikumiem, nebūtu jāinterpretē tā, ka tas savu darbību vērš uz patērētāja dalībvalsti šādas piemērošanas nozīmē.
- (11) Diskriminējošā prakse, kuru šī regula tiecas novērst, parasti rodas, izmantojot vispārējus noteikumus, nosacījumus un citu informāciju, ko attiecīgais tirgotājs ir noteicis vai piemēro vai kas tā vārdā ir noteikti un tiek piemēroti kā priekšnosacījums tam, lai gūtu piekļuvi attiecīgajām precēm vai pakalpojumiem, un kas ir pieejami plašai sabiedrībai. Šādi vispārīgie piekļuves nosacījumi, cita starpā, ir cenas, kā arī

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1177/2010 par pasažieru tiesībām, ceļojot pa jūru un iekšzemes ūdensceļiem, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (OV L 334, 17.12.2010., 1. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 181/2011 par autobusu pasažieru tiesībām un par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 2006/2004 (OV L 55, 28.2.2011., 1. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regula (EK) Nr. 1371/2007 par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem (OV L 315, 3.12.2007., 14. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

maksājumu un piegādes nosacījumi. Tirgotājs pats vai savā vārdā tos var darīt pieejamus plašai sabiedrībai ar dažādiem līdzekļiem, piemēram, izmantojot reklāmā iekļautu informāciju, tīmekļa vietnes vai pirmslīguma vai līguma dokumentus. Šādus nosacījumus piemēro tad, ja nav atsevišķi saskaņota līguma par pretējo, kas noslēgts tieši starp tirgotāju un klientu. Noteikumi un nosacījumi, kuri atsevišķi saskaņoti starp tirgotāju un klientiem, šīs regulas nozīmē nebūtu jāuzskata par vispārīgajiem piekļuves nosacījumiem.

- (12) Gan patērētāji, gan uzņēmumi būtu jāaizsargā pret diskrimināciju tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, ja tie šīs regulas nozīmē darbojas kā klienti. Tomēr šāda aizsardzība nebūtu jāattiecinā uz klientiem, kuri iegādājas precī vai pakalpojumu tālākpārdošanai, jo tas ietekmētu uzņēmumu starpā plaši izmantotās izplatīšanas sistēmas, piemēram, selektīvo un ekskluzīvo izplatīšanu, kas parasti dod tiesības ražotājiem izvēlēties mazumtirgotājus, ja vien tiek ievēroti konkurences noteikumi.
- (13) Diskriminējošā attieksme, kas vērojama komercdarījumos saistībā ar preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu Savienībā, vienādi ietekmē gan klientus, gan iekšējo tirgu neatkarīgi no tā, vai tirgotājs veic uzņēmējdarbību dalībvalstī vai kādā trešā valstī. Šā iemesla dēļ un lai panāktu, ka uz konkurējošiem tirgotājiem šai ziņā attiecas tādas pašas prasības, šajā regulā izklāstītie pasākumi būtu vienādi jāpiemēro visiem tirgotājiem, kuri darbojas Savienībā.
- (14) Lai palielinātu iespēju klientiem piekļūt informācijai, kas saistīta ar preču pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu iekšējā tirgū, un lai palielinātu pārredzamību, tostarp attiecībā uz cenām, tirgotāji nedrīkstētu ar tehnoloģisku pasākumu palīdzību vai kā citādi liegt klientiem pilnīgu un vienlīdzīgu piekļuvi tiešsaistes saskarnēm to valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ. Šādi tehnoloģiskie pasākumi konkrēti var būt tehnoloģijas, ko izmanto, lai noteiktu klienta fizisko atrašanās vietu, arī tās izsekošana pēc IP adreses, koordinātas, kas iegūtas ar globālās navigācijas satelītu sistēmas palīdzību, vai ar maksājuma darījumu saistīti dati. Tomēr šādu diskriminācijas aizliegumu attiecībā uz piekļuvi tiešsaistes saskarnēm nevajadzētu uzskatīt par tādu, kas uzliek tirgotājam pienākumu iesaistīties komercdarījumos ar klientiem.
- (15) Daži tirgotāji izmanto dažādas tiešsaistes saskarņu versijas, kas ir orientētas uz dažādu dalībvalstu klientiem. Šāda iespēja būtu jāsauglabā, taču būtu jāaizliedz klienta pārmaršrutēšana no vienas tiešsaistes saskarnes versijas uz citu bez tā nepārprotamas piekrišanas. Visām tiešsaistes saskarnes versijām jebkurā laikā arī turpmāk vajadzētu būt viegli pieejamām klientam.
- (16) Dažkārt piekļuves bloķēšana, ierobežošana vai pārmaršrutēšana bez patērētāja piekrišanas uz citu tiešsaistes saskarnes versiju tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar tā valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, var būt vajadzīga, lai nodrošinātu atbilstību tiesiskajām prasībām, kas noteiktas Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Šādi tiesību akti var ierobežot klientu piekļuvi noteiktām precēm vai pakalpojumiem, piemēram, dažās dalībvalstīs aizliedzot konkrēta satura publicēšanu. Tirgotājiem nedrīkstētu būt liegts ievērot šādas prasības un tādējādi bloķēt, ierobežot piekļuvi vai pārmaršrutēt konkrētus klientus vai konkrētās teritorijās esošus klientus uz tiešsaistes saskarni, ja tas vajadzīgs šāda iemesla dēļ.
- (17) Ir vairākas konkrētas situācijas, kad atšķirīgo attieksmi pret klientiem, piemērojot vispārīgos piekļuves nosacījumus, tostarp galīgi atsakoties pārdot preces vai sniegt

pakalpojumus tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar klientu valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, nav iespējams objektīvi pamatot. Šādos gadījumos visa šāda veida diskriminācija būtu jāaizliedz un būtu jānodrošina, ka klientiem atbilstīgi šajā regulā izklāstītajiem īpašajiem nosacījumiem ir tiesības iesaistīties komercdarījumos ar tādiem pašiem nosacījumiem kā vietējiem klientiem un ka tiem ir pilnīga un vienlīdzīga piekļuve dažādajām piedāvātajām precēm vai pakalpojumiem neatkarīgi no to valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas. Tāpēc vajadzības gadījumā tirgotājiem būtu jāveic pasākumi, ar kuriem tiktu nodrošināta diskriminācijas aizlieguma ievērošana, citādi attiecīgajiem klientiem tiktu liegta šāda pilnīga un vienlīdzīga piekļuve. Tomēr šādos gadījumos piemērojamais aizliegums nebūtu jāsaprot kā tāds, kas tirgotājiem liedz savu darbību uz dažādām dalībvalstīm vai konkrētām klientu grupām vērst, sniedzot pielāgotus piedāvājumus un piemērojot atšķirīgus noteikumus un nosacījumus, tostarp izveidojot konkrētās valstīs izmantojamas tiešsaistes saskarnes.

- (18) Pirmajā šādā situācijā tirgotājs pārdod preces, bet neveic šo preču pārrobežu piegādi vai tirgotāja vārdā tā netiek veikta uz klienta dzīvesvietas dalībvalsti. Tādā gadījumā klientam vajadzētu būt iespējai iegādāties preces ar tādiem pašiem nosacījumiem, ieskaitot cenu un preču piegādes nosacījumus, kā klientiem, kuri ir tirgotāja dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji. Tas varētu nozīmēt, ka ārvalstu klientam minētā prece būs jāsaņem attiecīgajā dalībvalstī vai kādā citā dalībvalstī, uz kuru tirgotājs veic piegādi. Šajā gadījumā nav vajadzības reģistrēties par pievienotās vērtības nodokļa ("PVN") maksātāju klienta dalībvalstī, kā arī nav jānodrošina preču pārrobežu piegāde.
- (19) Otrajā situācijā tirgotājs nodrošina tādus elektroniski sniegtus pakalpojumus, kas nav pakalpojumi, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu, un šādi pakalpojumi ir, piemēram, mākoņdatošanas pakalpojumi, datu uzglabāšanas pakalpojumi, tīmekļa vietņu mitināšana un ugunsarmā nodrošināšana. Tādā gadījumā fiziska piegāde nav vajadzīga, jo pakalpojumi tiek sniegti elektroniski. Tirgotājs var deklarēt un maksāt PVN vienkāršotā veidā saskaņā ar noteikumiem par PVN MOSS, kas izklāstīti Padomes Īstenošanas regulā (ES) Nr. 282/2011²⁶.
- (20) Visbeidzot, situācijā, kad tirgotājs sniedz pakalpojumus un klients šos pakalpojumus saņem telpās vai vietā, kuru izvēlēties tirgotājs un kura nav dalībvalsts, kuras valstspiederīgais ir klients vai kurā atrodas klienta dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības veikšanas vieta, atšķirīgu vispārīgo piekļuves nosacījumu piemērošana ar šādiem kritērijiem saistītu iemeslu dēļ arī nebūtu pamatota. Tas atkarībā no konkrētā gadījuma attiecas uz tādu pakalpojumu sniegšanu kā viesnīcu rezervēšana, sporta pasākumi, automašīnu noma un mūzikas festivālu vai atpūtas parku ieejas biļetes. Šādos gadījumos tirgotājam nav jāreģistrējas par PVN maksātāju citā dalībvalstī un nav jānodrošina preču pārrobežu piegāde.
- (21) Visos šādos gadījumos, pamatojoties uz noteikumiem par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti Regulā (EK) Nr. 593/2008 un Regulā (ES) Nr. 1215/2012, ja tirgotājs neveic savu darbību patērētāja dalībvalstī vai nevērš savu darbību uz šādu dalībvalsti, vai ja klients nav patērētājs, atbilstība šīs regulas prasībām nerada tirgotājam papildu izmaksas, kas būtu

²⁶

Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regula (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 77, 23.3.2011., 1. lpp.).

saistītas ar jurisdikciju vai atšķirībām piemērojamos tiesību aktos. Turpretim, ja tirgotājs veic savu darbību patērētāja dalībvalstī vai vērš savu darbību uz šādu dalībvalsti, tas ir izrādījis vēlmi nodibināt komercattiecības ar minētās dalībvalsts patērētājiem un tādējādi ir varējis rēķināties ar šādām izmaksām.

- (22) PVN nav jāmaksā tirgotājiem, uz kuriem attiecas īpašais režīms, kas noteikts Padomes Direktīvas 2006/112/EK²⁷ XII sadaļas 1. nodaļā. Ja šādi tirgotāji nodrošina elektroniski sniegtus pakalpojumus, aizliegums piemērot atšķirīgus vispārīgos piekļuves nosacījumus klienta valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ nozīmētu prasību reģistrēties, lai deklarētu citās dalībvalstīs maksājamo PVN, un tas varētu radīt papildu izmaksas, kas būtu nesamērīgs slogs, ņemot vērā šādu tirgotāju lielumu un raksturu. Tāpēc šādi tirgotāji būtu jāatbrīvo no minētā aizlieguma uz tik ilgu laiku, kamēr šāds režīms ir piemērojams.
- (23) Visās šādās situācijās tirgotājiem dažkārt var būt liegts pārdot preces vai sniegt pakalpojumus konkrētiem klientiem vai konkrētās teritorijās esošiem klientiem to valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ tāda īpaša aizlieguma vai prasības rezultātā, kas noteikts Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Dalībvalstu tiesību aktos var būt noteikts, ka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem tirgotājiem ir jāievēro konkrēti noteikumi, nosakot grāmatu cenas. Tirgotājiem nedrīkstētu būt liegts ievērot šādus tiesību aktus, ciktāl tas ir nepieciešams.
- (24) Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem tirgotāji būtībā var brīvi izlemt, kāda veida maksāšanas līdzekļus tie vēlas pieņemt, tostarp kādus maksājumu zīmolus tie vēlas izmantot. Tomēr, tiklīdz izvēle ir izdarīta, ņemot vērā maksājumu pakalpojumiem piemērojamo spēkā esošo tiesisko regulējumu, tirgotājiem nav pamata diskriminēt klientus Savienībā, atsakot konkrētus komercdarījumus vai citā veidā tiem piemērojot konkrētus atšķirīgus nosacījumus attiecībā uz šādiem maksājumu darījumiem, ar klienta valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu saistītu iemeslu dēļ. Šajā konkrētajā sakarā būtu skaidri jāaizliedz arī šāda nepamatota nevienlīdzīga attieksme tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar maksājumu konta reģistrācijas vietu, maksājumu pakalpojumu sniedzēja uzņēmējdarbības veikšanas vietu vai maksājumu instrumenta izdošanas vietu Savienībā. Turklāt jāatgādina, ka Regula (ES) Nr. 260/2012 jau aizliedz visiem maksājumu saņēmējiem, tostarp tirgotājiem, pieprasīt, lai bankas konts euro maksājumu pieņemšanai atrastos konkrētā dalībvalstī.
- (25) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/2366²⁸ tika ieviestas stingras drošības prasības elektronisko maksājumu iniciēšanai un apstrādei, kuras samazināja krāpšanas risku visiem jaunajiem un tradicionālajiem maksāšanas līdzekļiem, jo īpaši maksājumiem tiešsaistē. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem ir pienākums izmantot tā saukto drošo lietotāju autentificēšanu — autentificēšanas procesu, kura gaitā tiek validēta maksājuma pakalpojuma vai maksājuma darījuma lietotāja identitāte. Attālinātos maksājumu darījumos, piemēram, maksājumos tiešsaistē, drošības prasības ir vēl stingrākas un nosaka, ka jābūt dinamiskai saiknei ar darījuma summu un maksājumu saņēmēja kontu, lai vēl vairāk aizsargātu lietotāju, līdz minimumam samazinot riskus kļūdu vai krāpniecisku uzbrukumu gadījumā. Pateicoties šiem

²⁷ Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīva (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

noteikumiem, ir panākts, ka ar maksājumiem saistītas krāpšanas risks iekšzemes un pārrobežu pirkumiem ir vienādā līmenī, un to nevajadzētu izmantot kā argumentu, lai atteiktu vai diskriminētu komercdarījumus Savienībā.

- (26) Šai regulai nevajadzētu skart konkurences noteikumu un jo īpaši LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Nolīgumu, kas tirgotājiem uzliek pienākumu neveikt pasīvo pārdošanu Komisijas Regulas (ES) Nr. 330/2010²⁹ nozīmē, attiecībā uz konkrētiem klientiem vai konkrētās teritorijās esošiem klientiem parasti uzskata par konkurenci ierobežojošiem, un parasti tie nevar būt atbrīvoti no LESD 101. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma. Pat tad, ja uz tiem neattiecas LESD 101. pants, šīs regulas piemērošanas kontekstā tie traucē pienācīgu iekšējā tirgus darbību un var tikt izmantoti, lai apietu šīs regulas noteikumus. Tāpēc šādu nolīgumu un citu ar pasīvo pārdošanu saistītu nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem, kas tirgotājam liek rīkoties, pārkāpjot šo regulu, vajadzētu būt automātiski spēkā neesošiem. Tomēr šai regulai un jo īpaši tās noteikumiem par piekļuvi precēm vai pakalpojumiem nevajadzētu ietekmēt nolīgumus, kas ierobežo aktīvo pārdošanu tādā nozīmē, kā to nosaka Regula (ES) Nr. 330/2010.
- (27) Dalībvalstīm būtu jāizraugās viena vai vairākas iestādes, kuras ir atbildīgas par aktīvu rīcību nolūkā uzraudzīt un nodrošināt atbilstību šīs regulas noteikumiem. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tad, ja tirgotāji neievēro šīs regulas noteikumus, tiem var piemērot iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas.
- (28) Būtu jāparedz, ka patērētājiem ir iespēja no atbildīgajām iestādēm saņemt palīdzību, kas palīdzētu ar tirgotājiem risināt no šīs regulas piemērošanas izrietošos strīdus, tostarp izmantojot vienotu sūdzības veidlapu.
- (29) Šī regula būtu regulāri jāizvērtē, lai vajadzības gadījumā ierosinātu grozījumus. Pirmajā novērtējumā būtu jo īpaši jāizvērtē, vai diskriminācijas aizliegums, kas noteikts 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, būtu jāattiecina arī uz elektroniski sniegtiem pakalpojumiem, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem vai to izmantošanu, ja tirgotājam ir attiecīgajās teritorijās nepieciešamās tiesības.
- (30) Lai atvieglotu šajā regulā izklāstīto noteikumu efektīvu izpildi, saistībā ar šādiem noteikumiem būtu jādara pieejami tādi mehānismi, kas nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 2006/2004³⁰ paredzēto pārrobežu sadarbību starp kompetentajām iestādēm. Tomēr Regulu (EK) Nr. 2006/2004 piemēro, ievērojot tikai tos tiesību aktus, kuri aizsargā patērētāju intereses, tāpēc minētajiem pasākumiem vajadzētu būt pieejamiem tikai tad, ja klients ir patērētājs. Tāpēc Regula (EK) Nr. 2006/2004 būtu attiecīgi jāgroza.
- (31) Lai varētu prasīt darbību aizliegumu nolūkā aizsargāt patērētāju kolektīvās intereses attiecībā uz tiesību aktiem, kuri ir pretrunā šai regulai saskaņā ar Eiropas Parlamenta

²⁹ Komisijas 2010. gada 20. aprīļa Regula (ES) Nr. 330/2010 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām (OV L 102, 23.4.2010., 1. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Regula (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā ("Regula par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā") (OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.).

un Padomes Direktīvu 2009/22/EK³¹, minētā direktīva būtu jāgroza, tās I pielikumā iekļaujot atsauci uz šo regulu.

- (32) Tirgotājiem, publiskajām iestādēm un citām ieinteresētajām personām būtu jādod pietiekami daudz laika, lai pielāgotos un nodrošinātu atbilstību šīs regulas noteikumiem. Ņemot vērā elektroniski sniegto pakalpojumu un jo īpaši tādu pakalpojumu konkrēto raksturu, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu, šādu pakalpojumu sniegšanai 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktais aizliegums jāpiemēro no vēlāka datuma.
- (33) Lai sasniegtu mērķi efektīvi novērst tiešu un netiešu diskrimināciju klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ, ir jāpieņem regula, kas ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu nediskriminēšanas noteikumu vienotu piemērošanu visā Savienībā un šādu noteikumu vienlaicīgu stāšanos spēkā. Tikai regula nodrošina tāda līmeņa skaidrību, vienotību un juridisko noteiktību, kāds vajadzīgs, lai klienti varētu pilnībā gūt labumu no šiem noteikumiem.
- (34) Dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt šīs regulas mērķi, proti, novērst tiešu un netiešu diskrimināciju klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ, tostarp ģeogrāfisko bloķēšanu, komercdarījumos ar tirgotājiem Savienībā, jo tā ir pārrobežu problēma, un nav pietiekami skaidra spēkā esoša tiesiskā regulējuma, bet, ņemot vērā tā mērogu un iespējamo ietekmi uz tirdzniecību iekšējā tirgū, šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, tāpēc Savienība drīkst pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā izklāstīto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz tikai tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (35) Šajā regulā ir ievērotas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītās pamattiesības un princips. Šī regula jo īpaši tiecas nodrošināt pilnīgu hartas 16. un 17. panta ievērošanu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Mērķis un darbības joma

- 1. Šī regula tiecas veicināt pienācīgu iekšējā tirgus darbību, proti, novērst tiešu vai netiešu diskrimināciju klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ.
- 2. Šo regulu piemēro šādām situācijām:
 - (a) ja tirgotājs pārdod preces vai sniedz pakalpojumus, vai plāno to darīt dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas klienta dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības veikšanas vieta;
 - (b) ja tirgotājs pārdod preces vai sniedz pakalpojumus, vai plāno to darīt tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas klienta dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības veikšanas vieta, bet klients ir kādas citas dalībvalsts valstspiederīgais;

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/22/EK par aizliegumiem saistībā ar patērētāju interešu aizsardzību (OV L 110, 1.5.2009., 30. lpp.).

- (c) ja tirgotājs pārdod preces vai sniedz pakalpojumus, vai plāno to darīt dalībvalstī, kurā klients atrodas uz laiku, bet kura nav tā dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dalībvalsts.
3. Šo regulu nepiemēro darbībām, kuras minētas Direktīvas 2006/123/EK 2. panta 2. punktā.
4. Šī regula neskar noteikumus, kas piemērojami nodokļu jomā.
5. Šī regula neietekmē Savienības tiesību aktus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās. Atbilstību šai regulai neinterpretē tā, ka tas nozīmē, ka tirgotājs vērš savu darbību uz dalībvalsti, kurā atrodas patērētāja pastāvīgā dzīvesvieta vai domicils Regulas (EK) Nr. 593/2008 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta un Regulas (ES) Nr. 1215/2012 17. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē.
6. Ciktāl šīs regulas noteikumi ir pretrunā ar Direktīvas 2006/123/EK 20. panta 2. punkta noteikumiem, noteicošie ir šīs regulas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas izklāstītas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011 7. pantā, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/751³² 2. panta 10), 20) un 30) punktā un Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 8), 9), 11), 12), 14), 23), 24) un 30) punktā.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- (b) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kura rīkojas nolūkos, kas nav saistīti ar viņa(-s) komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- (c) “klients” ir patērētājs vai uzņēmums, kurš ir kādas dalībvalsts valstspiederīgais vai kura dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības veikšanas vieta atrodas šajā dalībvalstī un kurš plāno iegādāties vai iegādājas Savienībā precī vai pakalpojumu, kas nav paredzēts tālākpārdošanai;
- (d) “vispārīgie piekļuves nosacījumi” ir visi noteikumi, nosacījumi un cita informācija, arī pārdošanas cenas, kuri regulē klientu piekļuvi tirgotāja pārdošanā piedāvātajām precēm vai pakalpojumiem un kurus tirgotājs izstrādā, piemēro un dara pieejamus plašai sabiedrībai vai kuri tirgotājā vārdā ir izstrādāti, piemēroti un darīti pieejami plašai sabiedrībai, un kurus piemēro tad, ja nav atsevišķi apspriesta nolīguma starp tirgotāju un klientu;
- (e) “preces” ir jebkuri materiāli kustami priekšmeti, izņemot priekšmetus, ko pārdod piespiedu izpildes procesā vai citādi saskaņā ar tiesību aktu prasībām. Ūdeni, gāzi un elektroenerģiju par precēm šīs direktīvas izpratnē uzskata tad, ja tie tiek laisti pārdošanā ierobežotā apjomā vai noteiktā daudzumā;
- (f) “tiešsaistes saskarne” ir jebkura programmatūra, tostarp tīmekļa vietne un lietotnes, ko uztur tirgotājs vai kas tirgotāja vārdā tiek uzturētas, lai klientiem sniegtu piekļuvi tirgotāja precēm vai pakalpojumiem nolūkā veikt komercdarījumu ar šīm precēm vai pakalpojumiem;

³²

Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 29. aprīļa Regula (ES) 2015/751 par starpbanku komisijas maksām, ko piemēro kartēm piesaistītiem maksājumu darījumiem (OV L 123, 19.5.2015., 1. lpp.).

- (g) “pakalpojums” ir jebkāda pašnodarbinātas personas veikta saimnieciskā darbība, parasti par atlīdzību, kā minēts Līguma 57. pantā;
- (h) “tirgotājs” ir jebkura fiziska persona vai jebkura privāta vai publiska juridiska persona, kura rīkojas — tostarp ar jebkuras citas personas starpniecību, kura darbojas tās vārdā vai uzdevumā, — nolūkos, kas saistīti ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju.

3. pants

Piekļuve tiešsaistes saskarnēm

1. Tirgotāji nevar, izmantojot tehnoloģiskus pasākumus vai citus paņēmienus, bloķēt vai ierobežot klientu piekļuvi tiešsaistes saskarnei tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar klienta valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu.
2. Tirgotāji klienta valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ nepārmaršrutē klientus uz citu tiešsaistes saskarnes versiju, nevis to, kurai klients sākotnēji mēģinājis piekļūt, kuras izkārtojums, izmantotā valoda vai citi parametri ir īpaši paredzēti klientiem ar konkrētu valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, ja vien klients pirms šādas pārrmaršrutēšanas nav sniedzis nepārprotamu piekrišanu.

Ja šāda pārrmaršrutēšana notiek ar klienta nepārprotamu piekrišanu, attiecīgajam klientam arī turpmāk ir viegli pieejama tiešsaistes saskarnes sākotnējā versija.
3. Aizliegumus, kas noteikti 1. un 2. punktā, nepiemēro tad, ja konkrētu klientu vai konkrētās teritorijās esošu klientu piekļuves bloķēšana, ierobežošana vai pārrmaršrutēšana jāveic, lai panāktu atbilstību kādai tiesiskajai prasībai, kas noteikta Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
4. Ja tirgotājs bloķē vai ierobežo klientu piekļuvi tiešsaistes saskarnei vai tos pārrmaršrutē uz citu tiešsaistes saskarnes versiju saskaņā ar 4. punktu, tirgotājs sniedz skaidru pamatojumu. Šādu pamatojumu sniedz tās tiešsaistes saskarnes valodā, kurai klients sākotnēji mēģināja piekļūt.

4. pants

Preču un pakalpojumu pieejamība

1. Tirgotāji nepiemēro atšķirīgus vispārīgus nosacījumus piekļuvei savām precēm vai pakalpojumiem klienta valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ šādās situācijās:
 - (a) ja tirgotājs pārdod preces, bet neveic vai tā vārdā netiek veikta šo preču pārrobežu piegāde uz klienta dalībvalsti;
 - (b) ja tirgotājs nodrošina elektroniski sniegtus pakalpojumus, kas nav pakalpojumi, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu;
 - (c) ja tirgotājs sniedz pakalpojumus, uz kuriem neattiecas b) apakšpunkts, un šādi pakalpojumi tiek sniegti klientam tirgotāja telpās vai fiziskajā atrašanās vietā, kur tirgotājs darbojas, dalībvalstī, kura nav klienta valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas valsts.

2. Aizliegumu, kas noteikts 1. punkta b) apakšpunktā, nepiemēro tirgotājiem, kuri atbrīvoti no prasības reģistrēt PVN, pamatojoties uz Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 1. nodaļas noteikumiem.
3. Aizliegumu, kas noteikts 1. punktā, nepiemēro, ja konkrētais noteikums, kas paredzēts Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, liedz tirgotājam pārdot preces vai sniegt pakalpojumus konkrētiem klientiem vai konkrētās teritorijās esošiem klientiem.

Attiecībā uz grāmatu pārdošanu 1. punktā noteiktais aizliegums neliedz tirgotājiem piemērot atšķirīgas cenas konkrētās teritorijās esošiem klientiem, ciktāl tirgotājiem tas jādara atbilstīgi dalībvalstu tiesību aktiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

5. pants

Nediskriminēšana ar maksājumu saistītu iemeslu dēļ

1. Tirgotāji tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar klienta valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, maksājumu konta reģistrācijas vietu, maksājumu pakalpojumu sniedzēja uzņēmējdarbības veikšanas vietu vai maksājumu instrumenta izdošanas vietu Savienībā, nepiemēro atšķirīgus maksāšanas nosacījumus preču pārdošanai vai pakalpojumu sniegšanai, ja:
 - (a) šie maksājumi tiek veikti, izmantojot elektroniskos darījumus ar kredīta pārvedumu, tiešā debeta maksājumu vai kartei piesaistītu maksājumu instrumentu tajā pašā maksājumu zīmолā;
 - (b) maksājumu saņēmējs var pieprasīt, lai maksātājs veiktu drošu klienta autentificēšanu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2366, un
 - (c) maksājumi ir valūtā, kuru maksājumu saņēmējs pieņem.
2. Ar aizliegumu, kas noteikts 1. punktā, tirgotājiem netiek liegta iespēja pieprasīt maksu par tāda kartei piesaistīta maksājumu instrumenta izmantošanu, kuram starpbanku komisijas maksas netiek regulētas saskaņā ar Regulas (ES) 2015/751 II nodaļu, un par tādiem maksājumu pakalpojumiem, uz kuriem neattiecas Regula (ES) Nr. 260/2012. Minētā maksa nepārsniedz izmaksas, kas tirgotājam radušās par konkrētā maksājumu instrumenta izmantošanu.

6. pants

Pasīvās pārdošanas nolīgumi

Nolīgumi, kas attiecībā uz pasīvo pārdošanu uzliek tirgotājiem pienākumus rīkoties, pārkāpjot šīs regulas prasības, automātiski nav spēkā.

7. pants

Izpilde, ko īsteno dalībvalstu iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās iestādi vai iestādes, kuras ir atbildīgas par šīs regulas izpildi. Dalībvalstis nodrošina, lai izraudzītajai iestādei vai iestādēm būtu piemēroti un efektīvi līdzekļi, ar ko nodrošināt šīs regulas izpildi.
2. Dalībvalstis izklāsta noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas noteikumu neievērošanu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu

minēto noteikumu īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

8. pants

Palīdzība patērētājiem

1. Ja starp tirgotāju un klientu rodas strīds, kas izriet no šīs regulas piemērošanas, katra dalībvalsts pienākumu sniegt praktisku palīdzību patērētājiem uztic iestādei vai iestādēm. Katra dalībvalsts izraugās iestādi vai iestādes, kuras ir atbildīgas par minētā uzdevuma izpildi.
2. Iestādes, kas minētas 1. punktā, piedāvā patērētājiem vienota parauga veidlapu, kas izmantojama, lai iesniegtu sūdzības 1. punktā un 7. panta 1. punktā minētajām iestādēm. Komisija palīdz šīm iestādēm minētās veidlapas parauga izstrādē.

9. pants

Pārskatīšanas klauzula

1. Komisija līdz *[datums: divus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]* un pēc tam ik pēc pieciem gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas novērtēšanu. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā, ņemot vērā juridisko, tehnisko un ekonomisko attīstību, pievieno priekšlikumu par šīs regulas grozījumiem.
2. Pirmo novērtējumu, kas minēts 1. punktā, veic jo īpaši ar mērķi izvērtēt, vai 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais aizliegums būtu jāattiecinā arī uz elektroniski sniegtiem pakalpojumiem, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt piekļuvi ar autortiesībām aizsargātiem darbiem vai citiem aizsargātiem tiesību objektiem un to izmantošanu, ja tirgotājam ir attiecīgajās teritorijās nepieciešamās tiesības.

10. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvā 2009/22/EK

1. Regulas (EK) Nr. 2006/2004 pielikumā iekļauj šādu *[numurs]* punktu: “[numurs] [pilns šīs regulas nosaukums] (OV L XX, XX.XX.gads, X. lpp.) tikai tad, ja patērētājs ir klients Regulas Nr. XXXX/gads 2. panta 3. punkta nozīmē.”
2. Direktīvas 2009/22/EK I pielikumā iekļauj šādu *[numurs]* punktu: “[numurs] [pilns šīs regulas nosaukums] (OV L XX, XX.XX.gads, X. lpp.).”

11. pants

Nobeiguma noteikumi

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no *[datums: seši mēneši pēc tās publicēšanas dienas]*.

Tomēr 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu piemēro no 2018. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*